

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

deželne vlade za Slovenijo.

Vsebina: Uredba o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

201.

V imenu Njegovega Veličanstva

Petra I.,po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,

Mi

Aleksander,
prestolonaslednik,na predlog Našega ministra za promet in po za-
slišanju ministrskega sveta predpisujemo**Uredbo o organizaciji ministrstva za pro-
met in prometne službe v kraljevini Srbov,
Hrvatov in Slovencev.***

I. Oddelek.

§ 1.

Ministrstvu za promet načeljuje minister za
promet.

§ 2.

Ministru za promet pomaga pri vseh poslih
pomočnik ministra za promet, ki se imenuje s
kraljevim ukazom na predlog ministra za promet
in ki mora biti strokovna tehnična oseba s fakul-
tetno izobrazbo.

§ 3.

Za neposredno službo v ministrstvu je direk-
tno ministru podrejen kabinetni šef, ki sme imeti
čin in plačo ministrskega načelnika.

§ 4.

Za proučevanje in zasledovanje vsakega na-
predka v prometni stroki je podrejen direktno
ministrovega pomočniku «urad za študije». Inže-
nerji tega urada se imenujejo po sposobnosti in
službenih letih.

§ 5.

Za izvrševanje vseh poslov, ki spadajo v pod-
ročje ministrstva za promet, so postavljeni ti-le
oddelki:1.) administrativno-pravni oddelek z admini-
strativnim, personalnim, pravnim in sanitetnim od-
sekom; poslednji odsek se mora glede poslovanja
skladati z uredbo o ustroju ministrstva za narod-
no zdravje z dne 14. decembra 1920.**2.) tehnični oddelek s strojnim odsekom, grad-
benim odsekom in odsekom za nadzor prometa;3.) brodarški oddelek z odsekom za rečni in
za pomorski promet;4.) prometno-komercialni oddelek s promet-
nim, komercialnim in tarifnim odsekom;5.) finančni oddelek z odseki za računovod-
stvo, za knjigovodstvo in za statistiko.Na čelo vsakemu oddelku se imenuje s kra-
ljevim ukazom načelnik, ki mora imeti poleg
strokovne fakultetne izobrazbe najmanj 12 let
ukazne državne službe. Poleg spredaj navedenih
odsekov se smejo po potrebi na predlog dotičnega
načelnika in po odobritvi ministra za promet usta-
navljati tudi novi odseki.Šefi odsekov smejo biti samo fakultetno stro-
kovno izobražene osebe z najmanj 10 leti ukazne
službe.Šefi odsekov ne smejo imeti višjega čina od
inspektorjev.* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine
Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 126, izdanih dne
7. junija 1921.

** Uradni list pod št. 13 iz leta 1921.

Potrebno ukazno in neukazno osebje za od-
delke in odseke se določi vsako leto s proraču-
nom in finančnim zakonom.

§ 6.

V upravo ministrstva za promet spadajo:

- 1.) generalna direkcija železnic s podrejenimi
oblastnimi direkcijami;
- 2.) direkcija rečnega prometa;
- 3.) direkcija pomorskega prometa;
- 4.) direkcija za grajenje.

II. Oddelek.

§ 7.

Sestava ministrstva za promet.

Upravo ministrstva za promet sestavljajo:

- a) minister;
- b) ministrov pomočnik;
- c) načelniki oddelkov.

§ 8.

V splošno področje ministrstva za promet
spada:

- 1.) zakonodajstvo;
- 2.) državna prometna politika;
- 3.) državna gradbena politika, ki obseza gra-
jenje železnic, kanalov in pristanišč na morju,
jezerih, kanalih in plovnihih rekah;
- 4.) izdelovanje in uporabljanje tarif na držav-
nih, privatnih in koncesioniranih železnicah;
- 5.) nadzor nad grajenjem in eksploatacijo dr-
žavnih, privatnih in koncesioniranih železnic, na
katerih se vrši obrat z mehanično motorno silo
in ki služijo javnemu prometu, razen onih želez-
nic, ki služijo zgolj vojaškemu namenu;
- 6.) nadzor nad grajenjem pristanišč in ladje-
delnic;
- 7.) nadzor nad izvrševanjem brodarškega pro-
meta na morju, rekah, jezerih in kanalih;
- 8.) nadzor nad izvrševanjem avtomobilnega in
zrakoplovnega prometa, kolikor je ta javne na-
ravi pod državno upravo. Od tega so izvzete od-
nosne enote vojnega ministrstva.

§ 9.

V posebno dolžnost ministrstva za promet
spada to-le:1.) Ministrstvo skrbi za pospeševanje in iz-
popolnjevanje vsega prometa tako na kopnem ka-
kor na vodi in v zraku; za to ukrepa vse potrebne
odredbe.2.) Pripravlja predloge za državne dogovore
in mednarodne pogodbe (konvencije) o vseh pro-
metnih zadevah ob sodelovanju prizadetih držav-
nih oblastev in gospodarskih strokovnih zbornic.
Istotako skrbi za to, da dobivajo ti predlogi
zakonodajno sankcijo.3.) Opravlja vse posle, da se uredi razmere
med prometnimi napravami naše kraljevine in
inozemstva.Od tega so izvzeti posli za ureditev razmer
med sosednjimi prometnimi napravami, ki so v
direktnih prometnih zvezah.4.) Opravlja vse posle, ki zahtevajo diplomatsko
poslovanje.5.) Pripravlja predloge zakonov ter odpremlja
zakonodajnemu telesu vse zakone, ki se nanašajo:

- a) na ustanavljanje vseh državnih in privatnih
prometnih naprav, namenjenih javnemu pro-
metu;
- b) na grajenje novih železnic in pristanišč;
- c) na eksploatacijo privatne in občinske imovine
za potrebe državnih in koncesioniranih in in-

dustrijskih železnic, istotako za dela na vodi,
kolikor se tičejo železniških in brodarških
potreb;c) na ureditev eksploatacije in prometa vseh pro-
metnih naprav in ureditev njih razmerja proti
državnim, samoupravnim in občinskim oblast-
vom, istotako proti privatnim osebam;d) na varnost prometa na državnih in privatnih
prometnih napravah, kolikor služijo javnemu
prometu;e) na kontrolo sposobnosti in kvalifikacije osebja
pri privatnih prometnih napravah, ki služijo
javnemu prometu.6.) Izdaja vse uredbe in pravilnike, ki izvirajo
iz zakonov in zakonitih pooblastil.7.) Pripravlja za zakonodajno telo predloge
zakonov o koncesijah za grajenje privatnih želez-
nic kakor tudi za ustanavljanje drugih prometnih
podjetij.8.) Daje privatnim osebam predkoncesije za
trasiranje prog ali za ustanovitev družbe za pro-
metna podjetja, brez obveznosti za državo.Koncesije za grajenje in eksploatacijo želez-
nice daje ministrski svet na predlog ministra za
promet, kolikor specialni zakon ne odredi drugače.9.) Vodi pogajanja o ustanavljanju novih pro-
metnih naprav in podaja predloge zakonodajnemu
telesu.10.) Izvršuje vrhovno kontrolo o pravilnem
uporabljanju vseh zakonov, uredb in predpisov,
izvirajočih iz zakonov in zakonitih pooblastil. Ta
kontrola se razprostira na vsa podrejena oblastva
in njih osebje, istotako na vsa privatna prometna
podjetja in njih osebje.11.) Vodi nadzor o tem, ali se državne in pri-
vatne prometne naprave pri izvrševanju službe
ravnajo po pravilih in zakonitih predpisih proti
privatnim osebam.12.) Nadzira upravo naprav za zdravje, pro-
filakso, higieno in zavarovanje ob boleznih in ne-
zgodah tako pri državnih kakor pri privatnih na-
pravah.13.) Načelno odloča in odobruje sestavljanje,
izpremembe in tolmačenje tarif vobče za vsa, tako
za državna kakor za privatna prometna podjetja
v okviru koncesij.To velja tudi za transportne predpise o pot-
niškem, prtljažnem in tovornem prometu.14.) Izdaja pravilnike o ugodnostih pri vožnji
in vozninskih postavkah; istotako dovoljuje vse
ugodnosti pri vožnji in vozninskih postavkah, koli-
kor to ne spada v področje nižjih instanc.15.) Izdaja predpise za kreditiranje voznine in
odobruje kreditiranje voznine v izjemnih primerih.16.) Odobruje predpise in izdaja navodila za
sestavo voznih redov v mednarodnem prometu.
Istotako predpisuje in odobruje potrebne izpre-
membe.17.) Izdaja navodila za sestavo grafikonov,
istotako odobruje vozne rede, vojaške vlake po
prejšnjem sporazumu z ministrstvom za vojno in
mornarico.18.) Izdeluje uredbe in pravilnike za regulira-
nje razmerja med ministrstvom za promet in dru-
gimi prizadetimi ministrstvi.19.) Predpisuje pristojnost vseh podrejenih
uradov.20.) Odobruje ustanavljanje, pregeščanje in
ukinjanje vseh uradnih enot, ako bi to zahtevali
službeni interesi.21.) Imenuje, odpušča, upokoja in porazmešča
vse uradnike v ministrstvu in vse ukazuje uradnike
v ostalih enotah svojega območja.22.) Dovoljuje dopuste vsem uradnikom in
uslužbencem ministrstva, generalnemu direktorju

in drugim direktorjem iz člena 6. te uredbe; drugemu osebu v podrejenih enotah pa, če je dopust daljši nego mesec dni.

23.) Izdeluje projekt o proračunu dohodkov in razhodkov, istotako potrebne predloge za finančni zakon sporazumno s podrejenimi prometnimi enotami.

24.) Pripravlja zaključni račun o svoji stroki za glavno kontrolo in narodno predstavništvo.

25.) Razpolaga sporazumno z ministrstvom za finance in po odobritvi ministrskega sveta z imovino državnih prometnih naprav in s fondi po njegovem navodilu, če gre za prodajo produktov iz gozdov in rudnikov, nepotrebnih nepremičnin in vozil.

26.) Dovoljuje odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjati, istotako odpis izgubljenega, uničenega in obrabljene materiala in inventarnih predmetov, in sicer po zakonu o državnem računovodstvu.

27.) Dovoljuje po odobritvi ministrskega sveta poravnave med privatnimi in pravnimi osebami in svojimi podrejenimi prometnimi napravami.

28.) Dovoljuje izdatke za vse zgradbe in nabave v mejah zakona o državnem računovodstvu.

29.) Dovoljuje nabave in izposojila vozil.

30.) Oddaja v izvršitev zgradbe, nabavlja material in izplačuje transport v primerih in razmerah, če jih je treba ohraniti tajne ali če nujnost potrebe ob nepričakovanih prilikah ne dopušča licitacije.

31.) Odobruje po odločbi ministrskega sveta pogoje, ob katerih se smejo privatne železnice — celotno ali deloma — uporabljati v državni eksploataciji kakor tudi obratno, da smejo dele državnih železnic eksploatirati privatne železniške uprave.

§ 10.

Ministrstvo za promet si poleg pravic, naštetih v § 9., pridržuje pravico odločati tudi v drugih sorodnih vprašanjih, ako se mu vidi to umestno.

Tarifni odbor.

§ 11.

Iz oseb, ki so označene niže, se sestavlja tarifni odbor, ki oddaja ministru za promet mnenje o vseh važnejših tarifnih zadevah razen o onih, ki jih smatra minister za promet za take, da je treba razpravljati o njih v ministrskem svetu.

§ 12.

Tarifni odbor podaja pismeno ministru za promet svoje utemeljeno mnenje o vseh važnejših tarifnih zadevah, ki mu jih ministrstvo za promet odkazuje v pretresanje.

§ 13.

Tarifni odbor sestavljajo:

- 1.) pomočnik ministra za promet;
- 2.) generalni direktor železnic;
- 3.) direktorji rečnega in pomorskega prometa;
- 4.) oba pomočnika generalnega direktorja železnic;
- 5.) načelniki prometnega oddelka ministrstva za promet in generalne direkcije železnic;
- 6.) načelnik komercialnega oddelka generalne direkcije;
- 7.) načelnik kontrole dohodkov generalne direkcije;
- 8.) načelnik trgovsko in industrijsko obrtnega oddelka ministrstva za trgovino in industrijo;
- 9.) generalni direktor gozdov in generalni direktor rudnikov;
- 10.) generalni direktor državnega računovodstva ministrstva za finance;
- 11.) delegat ministrstva za socialno politiko;
- 12.) generalni direktor carin ministrstva za finance;
- 13.) po en odposlanec trgovskih, odnosno industrijskih in poljedelskih zbornic iz Beograda, Sarajeva, Zagreba, Novega Sada, Ljubljane, Skoplja, Splita in s Cetinja;

14.) dokler se ne ustanove poljedelske zbornice, spada v tarifni odbor 8 odposlancev centralnih zvez poljedelskih zadrug, ki jih le-te sporazumno delegirajo.

Člani tarifnega odbora pod 1.) do vštete točke 12.) so člani po službenem mestu. Za člane pod 13.) in 14.) predlagajo dotične naprave po tri kandidate, izmed katerih se po eden na predlog ministra za promet s kraljevim ukazom imenuje za člana tarifnega odbora za tri leta.

§ 14.

Pomočnik ministra za promet je predsednik tarifnega odbora.

Če je odsoten, predseduje generalni direktor železnic.

§ 15.

Seje odbora sklicuje predsednik pismeno mesec dni pred sejo, priobčevaje vsakemu članu tudi dnevni red.

§ 16.

Poslovodja tarifnega odbora je šef tarifnega oddelka ministrstva za promet.

Poslovodja sestavlja zapisnik, v katerega se vpisujejo samo sklepi odbora.

§ 17.

Tarifni odbor je zgolj posvetovalno telo ministrstva za promet.

§ 18.

Člani tarifnega odbora, ki niso uradniki ter stanujejo v Beogradu, imajo polno dnevnicu pomočnika generalnega direktorja.

Članom tarifnega odbora, ki žive izvan Beograda, gre za čas, dokler trajajo seje, in za čas, ki ga prebijejo na poti, dnevnicu pomočnika generalnega direktorja in poleg tega povračilo vseh potnih stroškov.

III. oddelek.

Generalna direkcija.

§ 19.

1.) Generalni direkciji načeljuje generalni direktor, ki se imenuje in upokoja s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet in po zaslišanju ministrskega sveta. Generalni direktor mora imeti fakultetno izobrazbo iz ekonomsko-finančnih ali tehničnih znanosti, poleg tega pa najmanj 12 let ukazne državne službe, od katerih jih je najmanj pet prebil v železniški službi. Ta pogoj ni neizogibno potreben za one osebe, ki so bile na službenem mestu ministra za promet.

2.) Generalnemu direktorju železnic pomagata in ga zastopata po potrebi v izvrševanju njegove dolžnosti dva pomočnika generalnega direktorja. Imenujeta se s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet.

Pomočnika generalnega direktorja morata imeti fakultetno izobrazbo, in sicer eden tehnično, drugi pa pravniško ali finančno-ekonomsko poleg strokovne železniške izobrazbe kakor tudi najmanj 10 let ukazne službe, od katerih jih mora biti osem železniških.

Za opravljanje vseh poslov v generalni direkciji so postavljeni ti-le oddelki:

- (1.) gradbeni oddelek z odsekom za vzdrževanje;
- (2.) strojni oddelek z odseki za vožnjo, za vozila in za delavnice;
- (3.) prometni oddelek s prometnim odsekom, z odseki za vozne rede, za centralno porazdelitev voz in za aktivno — strokovno — kontrolo;
- (4.) komercialni oddelek s tarifnim odsekom, z odseki za reklamacijsko in transportno službo, za povračanje voznine in fakcije in za statistiko;
- (5.) ekonomski oddelek z rudarskim odsekom, gozdarskim odsekom, z odseki za nabave, za centralno prehrano in za zavarovanje in s tiskarno;
- (6.) administrativno-pravni oddelek z administrativnim, pravnim, sanitetnim in personalnim odsekom;
- (7.) finančni oddelek z odseki: proračunskim knjigovodstvom, kontrole izdatkov, računovodstvom in blagajno;
- (8.) oddelek za kontrolo dohodkov z odsekom za kontroliranje dohodkov, z obračunskim odsekom, z odsekom za kontrolo blagajin in z odsekom za izdelovanje vozovnic.

§ 20.

Vsakemu oddelku načeljuje načelnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet in ki mora imeti poleg strokovne fakultetne izobrazbe najmanj 10 let državne (ukazne) železniške službe.

Vsakemu odseku načeljuje inspektor, ki mora izpolnjevati iste pogoje kakor načelnik ter imeti najmanj 8 let (ukazne) železniške službe.

§ 21.

Po potrebi in na predlog generalnega direktorja in po odobritvi ministra za promet se smejo ustanovljati novi odseki.

Potrebno ukazno in neukazno osebje v oddelkih in odsekih se določi vsako leto s proračunom in finančnim zakonom.

§ 22.

Generalna direkcija železnic eksploatira enotno ob nadzoru ministrstva za promet in na podstavi veljavnih zakonov, uredb in predpisov vse državne in pogodbeno najete železniške naprave ter nadzira eksploatacijo privatnih in koncesioniranih železniških naprav.

Sedež generalne direkcije je v Beogradu.

§ 23.

V posebno področje generalne direkcije spada to-le: Generalna direkcija

1.) izvršuje posle, ki se nanašajo na redni promet in direktne transportne zveze z inozemskimi železniškimi napravami, na podstavi mednarodnih pogodb, mednarodnih konvencij in začasnih sporazumov;

2.) se udeležuje vseh mednarodnih prometnih kongresov in konferenc za reguliranje prometno-tehničnih vprašanj in mednarodnih železniških zvez;

3.) se sporazumeva o prometnih zvezah s privatnimi domačimi — ako jih je kaj — in z vsemi inozemskimi prometnimi napravami o porazdelitvi nečiste teže na posamezne prometne poti, o ureditvi transportne in reklamacijske službe;

4.) izvršuje obračunske posle s posameznimi osebami in državnimi napravami;

5.) ustanavlja in ukinja komercialne agencije v inozemstvu po pristojni odobritvi;

6.) predlaga izpremembe in dopolnitve v veljavnih zakonih in uredbah, kolikor bi se v uporabi pokazali za deloma neprikladne in neizvedne;

7.) izdaja podrobna določila, navodila in pojasnila o uporabljanju zakonov, uredb in ministrskih naredb;

8.) nadzira eksploatacijo novih privatnih železnic in drugih privatnih prometnih podjetij;

9.) dovoljuje otvarjanje prometa na privatnih prometnih napravah, ako v zvezi točke 8. ustrezajo postavljenim prometno-policijskim predpisom;

10.) odobruje izvolitev direktorjev privatnih prometnih naprav soglasno z ministrstvom za promet;

11.) odobruje vse normalije tako za državne kakor za privatne koncesionirane prometne naprave;

12.) kontrolira enotno uporabljanje zakonov, uredb, pravilnikov in predpisov v podrejenih enotah tako glede poslovanja kakor glede osebja;

13.) kontrolira izdelovanje državnih prometnih priprav in vozil;

14.) odobruje specialne predpise o pripravah za varnost prometa;

15.) sodeluje v konferencah ministrstva za promet o sestavljanju in izpremembah tarif in transportnih predpisov;

16.) sestavlja predloge za ugodnosti v vožnji in vozninskih postavkah;

17.) dovoljuje ugodnosti v področju svoje pristojnosti;

18.) kontrolira uporabljanje tarifnih in transportnih predpisov pri podrejenih enotah;

19.) dovoljuje kreditiranje voznine po veljavnih predpisih;

20.) določa in izdeluje vozne rede za mednarodni in notranji promet na vseh progah v državni eksploataciji;

21.) odobruje vozne rede potniških vlakov vseh kategorij na progah v eksploataciji okrožja, privatnih družb in drugih podjetij za javni promet;

22.) vodi in kontrolira sanitetno službo na državnih in privatnih železnicah;

23.) izdaja odredbe in navodila za vzdrževanje higiene, desinfekcijo in uvajanje drugih sanitarnih predpisov ob epidemijah in drugih izrednih pojavih;

24.) izdeluje učne knjige za strokovno, tako teoretično kakor praktično izobraževanje in šolanje osebja v vseh strokah službe;

25.) predlaga ministrstvu za promet določanje pristojnosti svojih podrejenih uradov, postavljanje, premeščanje in ukinjanje uradnih enot;

26.) predlaga ministrstvu za promet in zahteva odobritev za sistemiziranje in določanje števila osebja, dejansko potrebnega za pravilno poslovanje v njej podrejenih prometnih napravah;

27.) postavlja, zamenjuje, povišuje, upokoja, odstavlja in odpušča vse stalne in začasne in neukazne uradnike tako v generalni direkciji kakor v podrejenih enotah, razen tega pa vse neukazno osebje v generalni direkciji;

28.) dovoljuje dopust do meseca dni vsemu osebju generalne direkcije in direktorjem oblastnih direkcij, daljši od 10 dni do enega meseca ukaznim uradnikom oblastnih direkcij, daljši od 15 dni do enega meseca neukaznim, stalnim in začasnim uradnikom, zvaničnikom in slugam oblastnih direkcij;

29.) premešča vse neukazne uradnike in uslužbence iz ene njej podrejene prometne enote v drugo, vpoštevaje enakovrednost stroke;

30.) dovoljuje v mejah pooblastila nagrade osebju za požrtvovalnost v službi in preprečevanje železniških nesreč;

31.) predlaga ministrstvu za promet miloščine, ki naj se dajo enkrat za vselej ali za dalje časa;

32.) vodi evidenco, seznamke in službene liste vseh stalnih in začasnih uslužbencev;

33.) vodi administrativne in finančne posle vseh humanitarnih fondov v svojem območju in podrejenih enotah;

34.) sestavlja in podaja ministrstvu za promet letni proračun dohodkov, rednih in izrednih izdatkov, istotako zaključne račune;

35.) centralizira vse nabave za potrebe železnice, ukorišče vaje ustrezne kredite, dovoljene s proračunom, tako generalne direkcije kakor tudi njej podrejenih železniških direkcij; izjemno postopanje odobruje ministrstvo za promet;

36.) vodi račun o dohodkih in razhodkih v podrejenih enotah ter sestavlja glavni končni obračun za ministrstvo za promet;

37.) vodi zemljiške knjige za vse državne železnice;

38.) dovoljuje odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjati, istotako odpis izgubljenega, obrabljenega in uničenega materiala in inventarnih predmetov, in sicer po zakonu o državnem računovodstvu;

39.) dovoljuje po odobritvi ministrskega sveta poravnave med privatnimi in pravnimi osebami in njej podrejenimi železniškimi upravami;

40.) dovoljuje izdatke za vse zgradbe in nabave v mejah zakona o državnem računovodstvu;

41.) pregleduje ves vozni park z vsemi napravami za tovorjenje pri vseh železniških podrejenih napravah;

42.) porazdeljuje vozila na posamezne podrejene enote po izkazani potrebi;

43.) vodi vozovno statistiko in izvršuje službo centralne porazdelitve voz po veljavnih predpisih;

44.) odobruje pogodbe o jemanju v zakup in o dajanju v najem, katerih višina preseza 1000, a ne doseže 10.000 dinarjev na leto;

45.) sestavlja predloge ministrstvu za promet v zmislu II. oddelka § 9., točke 33., ter skrbi za njih izvrševanje po pristojni odobritvi;

46.) zbira, vodi in objavlja celokupno statistiko vseh državnih in privatnih železniških naprav;

47.) ureduje in izdaja prometni «Službeni list» za notranjo potrebo vseh državnih železniških naprav;

48.) proučuje vse one priprave z vsem onim materialom vred, ki služijo izpopolnjevanju in varnosti železniške, prometne in vozne službe vobče, z ozirom na kredite, odobrene s proračunom, ne glede na to, ali je odobritev zneska izdatkov za to spadala v pristojnost ministrstva za promet ali njej podrejenih enot;

49.) izvršuje vse one posle, ki jih ministrstvo prenaša nanjo. Istotako je generalna direkcija upravičena, del njej dodeljenih poslov prenašati na podrejene enote ob svoji odgovornosti.

Železniški svet.

§ 24.

1.) Iz upravnega osebja generalne direkcije se sestavlja železniški svet, v katerega spadajo: generalni direktor kot predsednik; oba njegova pomočnika, vsi načelniki oddelkov ali izvrševalci njih dolžnosti in šefa sanitetnega in pravnega odseka.

Če je generalni direktor odsoten, predseduje odboru po činu starejši pomočnik, če pa so odsotni vsi trije, po službi najstarejši član.

Minister za promet se sme, kadar se mu vidi potrebno, udeleževati sej ali pa pošiljati nanje odposlanca.

2.) Železniški svet opravlja te-le posle:

a) Oddaja mnenje generalni direkciji o imenovanju, poviševanju, odstavljanju in upokojevanju vseh stalnih in začasnih (neukaznih) uradnikov in uslužbencev generalne direkcije, ministrstvu za promet pa o imenovanju, poviševanju, odpuščanju in upokojevanju vsega ukaznega osebja generalne direkcije in oblastnih direkcij.

b) Železniški svet je apelacijsko sodišče za vse neukazno osebje oblastnih direkcij in disciplinarno sodišče prve stopnje za podrejeno neukazno osebje.

Izvršuje vse disciplinarne kazni po zakonitih predpisih in uredbah.

c) Oddaja mnenje o vseh važnejših zadevah, če se tičejo več oddelkov generalne direkcije ali več oblastnih direkcij, ako to zahteva minister za promet ali generalni direktor.

č) Oddaja mnenje o predlogu proračuna.

d) Oddaja mnenje o vseh zadevah, ki se nanašajo na pospeševanje in izpopolnjevanje prometne stroke in na enotnost administracije.

e) Oddaja predhodno mnenje o vseh pravilnikih, ki naj se izdelajo ter predlože ministru za promet v odobritev.

f) Oddaja mnenje o vseh drugih zadevah, ki mu jih minister za promet ali generalni direktor odkazuje v pretresanje in proučevanje.

g) Železniški svet ne sme razpravljati o zadevah, ki se tičejo enega izmed njegovih članov.

h) Svet posluje samo izvan pisarniškega časa, če je navzočih brez predsedujočega člana najmanj osem članov.

Svet sklepa s prosto večino glasov; ob enakosti glasov je večina na oni strani, kjer je glas predsedujočega člana. Vsi navzoči člani morajo glasovati.

Seje železniškega sveta sklicuje predsednik, če pa je odsoten, njegov namestnik.

Šola za uradnike.

§ 25.

Za višjo izobrazbo in za pripravljanje uradnikov za višja službena mesta se občasno ustanovljajo strokovni tečaji pri generalni direkciji.

Pravico posecati te tečaje imajo oni uradniki, ki so svoje predpisane izpite pri oblastnih direkcijah prebili z odličnim uspehom.

S posebnim pravilnikom se predpiše statut šole in se predpišejo drugi pogoji za sprejemanje kandidatov.

IV. oddelek.

Oblastne direkcije.

§ 26.

1.) Oblastni železniški direkciji načeljuje direktor železnic, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet. Direktor mora imeti fakultetno izobrazbo iz ekonomsko-finančnih ali tehničnih znanosti, razen tega pa najmanj 12 let ukazne službe, izmed katerih je moral najmanj 6 let prebiti v železniški službi.

2.) Direktorju pomaga izvrševati dolžnosti direktorjev pomočnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet.

Pomočnik direktorja železnic mora imeti tehnično fakultetno izobrazbo kakor tudi najmanj 10 let ukazne železniške službe.

3.) Za opravljanje vseh poslov pri direkciji so postavljeni ti-le oddelki:

(1.) gradbeni oddelek z odseki za vzdrževanje, za signalne priprave, za nabavljanje in porazdeljevanje gradbenega materiala;

(2.) strojni oddelek z odsekoma za vožnjo in za vozila;

(3.) prometni oddelek z odseki za vozno službo, za brzojavno in telefonsko službo, za aktivno kontrolo, za transportno in komercialno službo, za kontrolo dohodkov in za statistiko;

(4.) ekonomski oddelek z odsekoma za nabave in za oblastno prehrano;

(5.) računski oddelek z blagajniškim odsekom, z odsekoma za knjigovodstvo in za kontrolo izdatkov;

(6.) administrativno-pravni oddelek s personalnim, sanitetnim, fondovskim, administrativnim in pravnim odsekom.

4.) Po potrebi razvoja poslov pri oblastnih direkcijah sme generalna direkcija na predlog oblastnih direkcij in po odobritvi ministrstva za promet ustanovljati nove odseke v okviru gorenjih oddelkov, v mejah kredita.

5.) Vsakemu oddelku načeljuje načelnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom. Imeti mora strokovno fakultetno izobrazbo in najmanj 8 let ukazne železniške službe. Načelnik administrativno-pravnega oddelka je zastopnik direkcije v vseh njenih pravnih sporih in poslih s privatnimi osebami, nekvarno določilo v točki 4. § 29. ustroja centralne uprave z dne 10. marca 1862.

6.) Šefi odsekov morajo biti fakultetno strokovno izobražene osebe z najmanj 8 leti ukazne službe, če pa takih ni, tudi osebe z dovršeno srednjo strokovno šolo, samo da morajo imeti najmanj 15 let železniške službe.

Šefi odsekov ne smejo imeti višjega čina od inspektorjev.

Potrebno ukazno in neukazno osebje v oddelkih in odsekih se določi vsako leto s proračunom in finančnim zakonom.

§ 27.

Natančnejše področje vsakemu oddelku in odseku posebe se predpiše s posebnim pravilnikom o poslovnem redu.

§ 28.

Oblastne direkcije državnih železnic so v posrednji zvezi z ministrstvom za promet, a v neposrednji zvezi z generalno direkcijo, od katere dobivajo potrebne naredbe in potrebna navodila za izvrševanje službe v mejah zakonov in predpisov. Kot posebni uradi so v neposrednji zvezi z vsemi državnimi uradi, inozemskimi železniškimi upravami in privatnimi osebami. Direkcije pa ne smejo neposredno občevati niti z ministri niti s poslaništvu v inozemstvu.

§ 29.

Oblastne direkcije so štiri s sedežem v Nišu, Novem Sadu, Zagrebu in Sarajevu. Dokler se ne odredi drugače, se dosedanji sedeži pridržujejo.

Po zakonodajni poti se sme njih število povečati, pa tudi sedeži se smejo izpremeniti po izkazani potrebi.

§ 30.

V posebno področje oblastnih direkcij spada to-le: Oblastne direkcije

1.) opravljajo službo v mejah zakonov, uredb, predpisov in naredb, ki imajo oporo v zakonih;

2.) uporabljajo sklenjene državne dogovore, mednarodne konvencije in pogodbe z inozemskimi in privatnimi prometnimi napravami, privatnimi in pravnimi osebami, in sicer kolikor se vse to tiče samo eksploatacije;

3.) dovoljujejo v svojem območju zveze tirov privatnih industrijskih podjetij s postajami državnih železnic; istotako dovoljujejo imenovanim podjetjem postavljati potrebne zgradbe za izvrševanje prometa;

4.) projektirajo, dovoljujejo in izvršujejo manjše priprave in predelave, ako vsote dotičnih del ne presežajo mejá vsot, dovoljenih z zakonom;

5.) izvršujejo občasni in stalni nadzor (aktivno kontrolo) nad podrejenimi uradnimi enotami in podrejenim osebjem, kolikor se nanaša na popolno in enotno uporablanje zakonov, uredb in drugih predpisov in naredb ministrstva za promet in generalne direkcije kakor tudi naredb, ki jih izdajajo same;

6.) preizkušajo vse osebje, ki se uporablja v eksekutivni službi kakor tudi ob delu pri strojnih pripravah na železnici;

7.) preiskujejo vse škode in kazniva dejanja, ako nimajo ta dejanja političnega ali sicer večjega pomena, ter izdajajo odločbe o tem; drugače pa vodi poizvedbe in določa ministrstvo za promet;

o odločbah direkcije razpravlja generalna direkcija, odnosno ministrstvo za promet;

8.) zbirajo podatke za sestavljanje voznih redov v svojem območju;

9.) izdelujejo vozne rede mešanih in tovornih vlakov ter jih vročajo generalni direkciji v odobritev;

10.) opravljajo sanitetno službo po veljavnih predpisih ter izučujejo pomočno osebje;

11.) podajajo predloge o sanitetni stroki ter jih pošiljajo generalni direkciji v odobritev;

12.) šolajo zvanične pripravnike za strokovno praktično izobrazbo in drugo osebje za teoretično in strokovno šolsko izobrazbo;

13.) podajajo predloge generalni direkciji o postavljanju, premeščanju in ukinjanju svojih uradnih enot;

14.) predlagajo generalni direkciji imenovanje, poviševanje, upokojevanje, odstavljanje in odpuščanje stalnih in začasnih neukaznih uradnikov;

15.) postavljajo, povišujejo, odstavljajo, odpuščajo, upokojujejo in premeščajo stalne in začasne zvaničnike in sluge po prejšnjem zaslišanju železniškega odbora;

16.) sprejemajo, povišujejo in odstavljajo pomožno osebje, obrtnike in delavce po veljavnih predpisih;

17.) dovoljujejo dopuste do 15 dni neukaznim stalnim in začasnim uradnikom, zvaničnikom in slugam, a ukaznim uradnikom do 10 dni;

18.) izdajajo dekrete stalnim in začasnim uradnikom, zvaničnikom in slugam;

19.) vodijo evidenčne knjige in službene liste za vse podrejeno osebje;

20.) sestavljajo in podajajo generalni direkciji proračune o dohodkih, rednih in izrednih izdatkih in investicijah za svoje območje;

21.) razpolagajo s krediti, dovoljenimi s proračunom, po zakonitih predpisih ter vodijo knjige o porabi dovoljenih kreditov;

22.) pripravljajo zaključni račun o porabljenih kreditih ter ga podajajo generalni direkciji;

23.) sestavljajo predloge generalni direkciji o odpisu in prodaji vozil in drugega neuporabnega materiala in inventarja;

24.) dovoljujejo odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjati, istotako odpis izgubljenega, obrabljenega in uničenega materiala in inventarnih predmetov, in sicer po zakonu o državnem računovodstvu;

25.) dovoljujejo po odobritvi ministrskega sveta poravnave s privatnimi in pravnimi osebami;

26.) dovoljujejo izdatke za vse zgradbe in nabave v mejah zakona o državnem računovodstvu;

27.) dajo podatke generalni direkciji o letni potrebi inventarja in materiala za vzdrževanje in eksploatacijo proge;

28.) vodijo inventar voznega parka z vsemi pripravami za tovorjenje;

29.) porazdeljujejo vozila med posamezne podrejene enote po izkazani potrebi (oblastna porazdeljevalnica voz);

30.) porazdeljujejo vozove v podrejene oblasti in po navodilih centrale za porazdeljevanje voz;

31.) dovoljujejo zakupne, najemne in druge pogodbe do 1000 dinarjev na leto;

32.) zbirajo in vodijo statistične podatke v svojem območju, da jih vročajo generalni direkciji;

33.) opravljajo razen tega vse posle, ki jih nanje prenaša ministarstvo za promet ali generalna direkcija iz svoje pristojnosti;

34.) predlagajo in dajo nagrade tehničnemu osebju v zmislu člena 24. a) in c) zakona o ustroju ministarstva za gradbe z dne 25. julija 1919.

Železniški odbor.

§ 31.

Železniški odbor sestavljajo direktor kot predsednik in kot člani: direktorjev pomočnik, načelniki oddelkov, odnosno izvrševalci njih dolžnosti, in sanitetni referent.

Načelnik administrativno-pravnega oddelka je poslovodja železniškega odbora.

Če je direktor odsoten, predseduje odboru njegov pomočnik, če pa sta odsotna oba, po službi najstarejši član.

Seje se vrše izvan pisarniških ur.

§ 32.

Železniški odbor opravlja te-le posle:

1.) oddaja mnenje o imenovanju, poviševanju, odstavljanju in upokojanju uslužbencev po zakonitih določilih;

2.) železniški odbor je disciplinarno sodišče za vse neukazno železniško osebje ter izreka kazni po zakonitih določilih;

3.) oddaja mnenje o vseh važnejših zadevah, ki se tičejo več oddelkov in jih direkcija odkazuje odboru v pretresanje;

4.) oddaja mnenje o predlogu za letni proračun direkcije;

5.) oddaja na direktorjev poziv mnenje o vseh zadevah, ki se nanašajo na pospeševanje in izpopolnjevanje železniške stroke in na enotnost administracije glede svoje direkcije;

6.) oddaja predhodno svoje mnenje o vseh pravilnikih, o katerih bi generalna direkcija zahtevala njegovo mnenje;

7.) oddaja mnenje tudi o vseh drugih zadevah, ki mu jih predlaga direkcija ali jih predlagajo

posamezni člani odbora, ki pa tukaj niso omenjene.

Vendar pa železniški odbor ne sme razpravljati o zadevah, ki se tičejo enega izmed njegovih članov.

§ 33.

Železniški odbor sklepa polnoveljavno, ako je s predsednikom vred navzočnih 6 članov.

Odbor sklepa z večino glasov, ob enakosti glasov pa je večina na oni strani, kjer je glas predsednikov. Vsi navzočni člani morajo glasovati. Glasovanje je javno.

Če gre za uslužbenca, se o tej zadevi v seji odbora ne sme sklepati brez navzočnosti dotičnega načelnika. Tedaj je načelnik referent brez pravice glasu.

Seje odbora sklicuje predsednik po potrebi. Če je predsednik odsoten, sklicuje seje odbora pomočnik, odnosno po službi najstarejši član odbora.

Člani odbora se sklicujejo na seje pismeno.

Odbor ima pravico, zaradi pojasnila klicati tudi druge osebe, ki niso njegovi člani; vendar pa take osebe nimajo pravice glasu. O poslovanju odbora se vodi zapisnik, v katerega se vpisujejo vse odborske odločbe; istotako se vpisujejo v zapisnik ločena mnenja, in sicer tako, kakor jih oddajajo člani, ki so izrekli svoje posebno mnenje. Zapisnik podpisujeta predsednik in poslovodja. Prepis zapisnikov se pošilja generalni direkciji.

Železniški odbor je sodišče prve stopnje za začasne uradnike, za vse stalne in začasne zvaničnike in sluge. Odločbam železniškega odbora kot sodišča je treba revizije železniškega sveta, če bi se vložila pritožba.

Železniška šola.

§ 34.

Za naobrazbo železniškega naraščaja se ustanavljajo po potrebi strokovni tečajji za vse stroke železniške službe.

Natančnejša določila o tem predpiše generalna direkcija železnic s posebnim pravilnikom.

V. oddelek.

Direkcija za grajenje.

§ 35.

Direkciji za grajenje načeljuje direktor, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet. Direktor mora imeti fakultetno tehnično izobrazbo in najmanj 12 let ukazne službe, med njimi 6 železniških.

Direktorju pomaga izvrševati dolžnosti direktorjev pomočnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet. Direktorjev pomočnik mora imeti fakultetno tehnično izobrazbo kakor tudi najmanj 10 let ukazne službe, med njimi 5 železniških.

Za opravljanje vseh poslov pri direkciji so postavljeni ti-le oddelki:

1.) oddelek za priprave del, z odseki za trasiranje, za konstrukcije, za elektrifikacijo in za ekspropriacijo;

2.) oddelek za grajenje, z odseki za izvrševanje prog, za instalacije in opremo, za pristanišča in za zgradbe;

3.) finančno-ekonomski oddelek z odseki za računovodstvo, za knjigovodstvo in blagajno, za nabave, za računsko revizijo in obračun;

4.) administrativno-pravni oddelek z administrativnim, personalnim, pravnim, sanitetnim odsekom in odsekom za zavarovanje delavcev.

Po potrebi razvoja poslov pri direkciji za grajenje sme minister za promet na predlog direkcije ustanovljati nove odseke v okviru gorenjih oddelkov.

§ 36.

Področje vsakega oddelka in odseka posebe predpiše s posebnim pravilnikom o poslovnem redu ministarstvo za promet.

§ 37.

Direkcija za grajenje je v činu oblastnih železniških direktorij ter je neposredno podrejena ministarstvu za promet. Vse dopisovanje vodi neposredno z vsemi državnimi oblastmi (razen z ministri in poslaništvu v inozemstvu) in s privatnimi osebami. Njen sedež je Beograd.

§ 38.

Direkcija za grajenje izvršuje vsa pripravljala dela za gradnjo železnic, gradi nove držav-

ne železnice vseh vrst in pristanišča na morju, rekah in jezerih pod vodstvom ministarstva za promet. Dovršene in opremljene proge izročajo v eksploatacijo generalni direkciji železnic, pristanišča pa direkciji pomorskega, odnosno rečnega prometa.

§ 39.

Dela na terenu se izvršujejo po sekcijah, katerih sestavo, bivališče in področje odobruje minister za promet na predlog direkcije za grajenje.

§ 40.

V posebno področje direkcije za grajenje spada še to-le: Direkcija

1.) uporablja sklenjene pogodbe, kolikor se nanašajo na izvrševanje del;

2.) predlaga ministru za promet imenovanje, poviševanje, upokojevanje, odstavljanje in odpuščanje stalnih in začasnih uradnikov;

3.) imenuje, povišuje, odstavlja, odpušča, upokojuje in premešča stalne in začasne zvaničnike in sluge po prejšnjem zaslišanju gradbenega odbora;

4.) sprejema, taksira in odstavlja pomožno osebje, obrtnike in delavce-dinarje;

5.) dovoljuje dopuste do 15 dni neukaznim, stalnim in začasnim uradnikom, zvaničnikom in slugam, ukaznim uradnikom pa do 10 dni;

6.) izdaja dekrete stalnim in začasnim zvaničnikom in slugam;

7.) vodi evidenčne knjige in službene liste za vse podrejeno osebje;

8.) razpolaga s krediti, dovoljenimi s proračunom, po zakonitih predpisih ter vodi knjige o porabi dovoljenih kreditov;

9.) sestavlja zaključni račun o porabljenih kreditih ter ga podaja ministarstvu;

10.) sestavlja predloge ministarstvu o odpisu in prodaji neuporabnega materiala in inventarja;

11.) dovoljuje odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjati, istotako odpis izgubljenega, obrabljenega in uničenega materiala in inventarnih predmetov, in sicer po zakonu o državnem računovodstvu;

12.) dovoljuje izdatke za vse zgradbe in nabave, in sicer v mejah zakona o državnem knjigovodstvu;

13.) dovoljuje otvarjanje barak ob progah, ki se grade, ter vlaga eventualni dohodek od njih v blagajno na korist kredita za dotično grajenje, ako se gradi proga v državni režiji;

14.) pobira prispevke za bolniški fond in upravlja ta fond;

15.) pobira prispevke za pokojninski fond vsega neukaznega osebja ter upravlja ta fond;

16.) porazdeljuje stanovanja in odobruje pogoje za vsa stanovanja osebja po sekcijah, ki jih dobivajo brezplačno;

17.) predlaga način poslovanja v sekcijah;

18.) predlaga nagrade osebju v zmislu člena 24. a) in c) zakona o ustroju ministarstva za gradbe z dne 25. junija 1919.;

19.) predlaga doklade vsemu osebju direkcije za grajenje pri izvajanju del za grajenje in trasiranje, in sicer: gradbeno doklado vsemu osebju, a potno povprečino in doklado za trasiranje še poleg prve onemu osebju, ki dela na terenu (pri grajenju potno povprečino, pri trasiranju pa doklado za trasiranje); vse te doklade dovoljuje minister za promet iz kredita za dela in po uredbi o dokladah;

20.) likvidira vse račune, ki jim je treba viza krajevne kontrole.

Gradbeni odbor.

§ 41.

Gradbeni odbor sestavljajo: direktor kot predsednik, kot člani pa direktorjev pomočnik, načelniki oddelkov, odnosno izvrševalci njih dolžnosti, in šefa pravnega in sanitetnega odseka.

Če je direktor odsoten, predseduje odboru njegov pomočnik, če pa sta odsotna oba, po službi najstarejši član.

Minister za promet se sme, kadar se mu zdi potrebno, udeleževati sej odbora.

Gradbeni odbor opravlja te-le posle:

1.) oddaja mnenje o imenovanju, poviševanju, odstavljanju in upokojanju uslužbencev po določilih tega zakona;

2.) gradbeni odbor je disciplinarno sodišče za vse neukazno osebje ter izreka vse disciplinarne kazni po določilih tega zakona;

3.) oddaja mnenje o vseh važnejših zadevah, ki se tičejo več oddelkov in jih direkcija odkazuje odboru v pretresanje;

4.) oddaja mnenje o predlogu za letni proračun;

5.) oddaja mnenje tudi o vseh zadevah, ki mu jih odkazuje ministrstvo za promet ali direkcija za grajenje ali jih predlagajo posamezni člani odbora, ki pa tukaj niso omenjene.

Vendar gradbeni odbor ne sme razpravljati o zadevah, ki se tičejo enega izmed njegovih članov.

§ 42.

Gradbeni odbor sklepa polnoveljavno, če je s predsednikom vred navzočnih vsaj pet članov.

Gradbeni odbor sklepa z večino glasov; ob enakosti glasov pa je večina glasov na oni strani, kjer je glas predsednikov.

Vsi navzočni člani morajo glasovati.

Če gre za uslužbenca, se mora seje odbora vselej udeležiti načelnik, odnosno izvrševalec načelnikove dolžnosti, onega oddelka, ki mu je dotični uslužbenec pripadal; vendar pa ga je v takem primeru smatrati za referenta brez pravice glasu.

Seje gradbenega odbora sklicuje predsednik po potrebi.

Če je predsednik odsoten, sklicuje seje gradbenega odbora direktorjev pomočnik, odnosno po službi najstarejši član odbora.

Člani odbora se sklicujejo na seje pismeno.

Gradbeni odbor ima pravico, zaradi pojasnila klicati tudi druge osebe, ki niso njegovi člani; vendar pa take osebe nimajo pravice glasu.

Šef pravnega odseka vodi zapisnik odborskih sej, v katerega se vpisujejo vsi odborski sklepi.

Istotako se vpisujejo v zapisnik ločena mnenja, in sicer tako, kakor jih oddajajo člani, ki so izrekli svoje posebno mnenje.

Zapisnik podpisujeta predsednik in poslovodja.

Prepis zapisnika se takoj vroča ministru za promet.

§ 43.

Gradbeni odbor ima seje samo izvun pisarniškega časa.

VI. oddelek.

Direkcija rečnega prometa.

§ 44.

Direkcija rečnega prometa je v neposredni zvezi z ministrstvom za promet, od katerega dobiva potrebne naredbe in potrebna navodila za izvrševanje službe v mejah zakonov in predpisov. Kot posebno oblastvo zastopa državo polnopravno v vseh zadevah svoje pristojnosti ter občuje neposredno z vsemi državnimi oblastvi in napravami kakor tudi s privatnimi osebami. Direkcija ne mora neposredno občevati z ministri in s poslaništvom v inozemstvu.

Sedež direkcije rečnega prometa je v Beogradu.

§ 45.

1.) Direkciji rečnega prometa načeljuje direktor, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet.

Direktor rečnega prometa mora imeti navtično akademsko izobrazbo in najmanj 12 ukaznih let v rečnobrodarski službi.

2.) Direktorju pomaga izvrševati dolžnosti direktorjev pomočnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet. Direktorjev pomočnik mora imeti fakultetno izobrazbo iz ekonomsko-pravnih ali tehničnih znanosti in najmanj 10 let ukazne službe v rečnem prometu.

§ 46.

Za opravljanje vseh poslov so postavljeni pri direkciji ti-le oddelki:

- 1.) navtični oddelek;
- 2.) oddelek za vzdrževanje in grajenje;
- 3.) oddelek za grajenje ladij in strojno službo;
- 4.) finančno-ekonomski oddelek; in
- 5.) administrativno-komercialni oddelek.

Po potrebi in po odobritvi ministra za promet se ustanavlja pri vsakem oddelku potrebno število odsekov.

§ 47.

1.) Navtičnemu oddelku načeljuje načelnik, ki mora imeti navtično akademsko izobrazbo in 8 let ukazne službe v rečnem prometu.

Drugim oddelkom načeljujejo načelniki s strokovno fakultetno izobrazbo in najmanj 8 leti ukazne službe v rečnem prometu.

2.) Šefi odsekov morajo biti fakultetno strokovno izobražene osebe z najmanj 6 leti ukazne službe v rečnem prometu. Če bi takih ne bilo,

se smejo za izvrševalce dolžnosti imenovati tudi osebe z dovršeno srednjo strokovno šolo, ako imajo 10 let službe v rečnem prometu. Šefi odsekov ne smejo imeti višjega čina od inspektorjev.

3.) Potrebno ukazno in neukazno osebje v oddelkih in odsekih se določi vsako leto s proračunom in finančnim zakonom.

§ 48.

Načelnik administrativno-komercialnega oddelka zastopa direkcijo v vseh njenih sporih in pravnih poslih s privatnimi osebami in napravami.

§ 49.

Direkciji rečnega prometa so podrejene pristaniške kapetanije in podkapetanije s področjem, ki je določeno po veljavnih zakonih, uredbah in pravilnikih.

§ 50.

V posebno področje direkcije rečnega prometa spada to-le: Direkcija

1.) uporablja državne pogodbe in mednarodne konvencije v vseh zadevah rečnega brodarstva in konzularne službe, kolikor ta poseza v brodarstvo;

2.) vodi evidenco brodarskega in strojnega osebja, pripravlja učne knjige in otvarja šole za naobrazbo brodarskega in strojnega naraščaja, določa potrebno število posadke in izdaja tem objave;

3.) vodi evidenco vseh plovnih objektov na rekah, jezerih in plovnih kanalih;

4.) nadzira izvrševanje navtičnih predpisov o ladjemerstvu, navigacijski opremi na ladjah in varnostni službi na vodi, obali in na plovnih objektih, katerim se prištevajo tudi vodne naprave, trajekti, brodi, kopališča in splavi; nadalje skrbi za publikacijo vseh podatkov za varnost prometa;

5.) vodi evidenco o neoporečnosti plovnih strug in njihov izprememb;

6.) podaja predloge generalni direkciji vodá za določanje krajev, ki jih je treba razsvetljevati v strugi plovnih rek in kanalov po izkazani navtični potrebi, ter tudi sporazumno z omenjeno generalno direkcijo sestavlja navodila za navigacijo in nadziranje signalov in razsvetlil;

7.) upravlja vse erarne zgradbe, ladje, motorne čolne, vlačilnice, bagre in vobče vse tehnične priprave državne rečne prometne službe;

8.) vzdržuje vsa državna pristanišča s pripadnimi pripravami ter sodeluje pri grajenju pristanišč;

9.) skrbi in pazi, da se točno izvršujejo predpisi strojne službe kakor tudi predpisi o varnosti parnih kotlov in ostalih strojnih instalacij;

10.) nadzira grajenje ladij;

11.) izvršuje aktivno kontrolo nad vsemi podrejenimi uradnimi enotami o uporabljanju zakonov in drugih zakonitih predpisov;

12.) skrbi za to, da se plovila in pristaniške instalacije vzdržujejo v pravilnem stanju;

13.) izvršuje sanitetno službo po veljavnih predpisih;

14.) nadalje izvršuje odredbe o higienskih predpisih na ladjah in pristaniščih kakor tudi o profilaksi, desinfekciji, reševanju ter izučuje in pripravlja osebje za te namene;

15.) preizkuša, ko se sprejema osebje, telesno sposobnost za brodarsko službo, ter superarbitrira osebje, onesposobljeno za brodarsko službo;

16.) predlaga ustanavljanje, premeščanje in ukinitanje uradnih enot v svojem območju in sistemiziranje in normiranje svojega osebja;

17.) izvršuje porazdeljevanje osebja po uradnih enotah v okviru dovoljenega števila in po izkazani potrebi;

18.) sprejema, povišuje, premešča in odpušča vse neukazno pomožno osebje z ozirom na proračunsko stanje in na potrebo službe;

19.) dovoljuje dopuste do 15 dni stalnim in začasnim uradnikom, ukaznim uradnikom pa do 10 dni;

20.) daje nagrade onemu osebju, ki zapreči škodo ali se odlikuje pri reševanju ob ladjelomu, viharju, požaru in podobnih prilikah;

21.) vodi službene liste in uradne knjige;

22.) sodeluje z ministrstvom za socialno politiko pri izdajanju predpisov, ki naj veljajo tudi za to direkcijo, ter skrbi za njih izvrševanje;

23.) kontrolira izvrševanje predpisov o delu in redu na obalah in vodi;

24.) upravlja obalo in vodo po veljavnih zakonih, uredbah in predpisih;

25.) sodeluje pri zadevah javnega in privatnega prava o uporabljanju vode kakor tudi o varnosti na vodi;

26.) izvršuje predpise o plovstveni politiki, tarifah, plovstvenih redih in klasifikaciji ladij ter nadzira izvrševanje teh predpisov, če vrši plovitev tretja oseba;

27.) upravlja državna skladišča;

28.) vodi statistiko prometa in trgovine na rekah, jezerih in plovnih kanalih;

29.) sestavlja proračun o dohodkih, izdatkih in investicijah za svoje območje ter ga odpremlja ministrstvu za promet;

30.) vodi evidenco o kreditih ter razpolaga z njimi v mejah proračuna in finančnega zakona po določenih zakona o državnem računovodstvu;

31.) sestavlja zaključni račun o porabi dovoljenih kreditov ter ga podaja ministrstvu za promet;

32.) odkupuje nepremičnine za gradnjo, ko ji to odobri ministrstvo za promet po zaslišanju ministrskega sveta;

33.) dovoljuje odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjati, istotako odpis izgubljenega, obrabljenega in uničenega materiala in inventarnih predmetov, in sicer po zakonu o državnem računovodstvu;

34.) dovoljuje po odobritvi ministrskega sveta poravnave s privatnimi osebami;

35.) dovoljuje izdatke za zgradbe in nabave v mejah zakona o državnem računovodstvu;

36.) odobruje zakupne in najemne pogodbe do 10.000 dinarjev na leto v vsakem posameznem primeru.

37.) Poleg tega opravlja vse one posle, ki jih prenaša nanjo ministrstvo iz svoje pristojnosti.

Rečni odbor.

§ 51.

Rečni odbor sestavljajo direktor kot predsednik, kot člani pa direktorjev pomočnik, načelniki oddelkov, odnosno izvrševalci njihovih dolžnosti, in sanitetni referent.

Načelnik administrativnega komercialnega oddelka je poslovodja rečnega odbora.

Če je direktor odsoten, predseduje odboru njegov pomočnik, če pa sta odsotna oba, po službi najstarejši član.

Seje se vrše izvun pisarniških ur.

§ 52.

Rečni odbor opravlja te-le posle:

1.) oddaja mnenje o imenovanju, poviševanju, odstavljanju in upokojanju uslužbencev po zakonitih predpisih;

2.) rečni odbor je disciplinarno sodišče za vse neukazno osebje direkcije in tej podrejenih enot ter izreka kazni po zakonitih določilih;

3.) oddaja mnenje o vseh važnejših zadevah, ki se tičejo več oddelkov in jih direkcija odkazuje odboru v pretresanje;

4.) oddaja mnenje o predlogu za letni proračun direkcije;

5.) oddaja na poziv direktorjev mnenje o vseh zadevah, ki se nanašajo na pospeševanje in izpopolnjevanje brodarske stroke in na enotnost administracije v območju svoje direkcije;

6.) oddaja predhodno svoje mnenje o vseh pravilnikih in poslovnih, o katerih zahteva ministrstvo za promet njegovo mnenje;

7.) oddaja mnenje tudi o vseh drugih zadevah, ki mu jih odkazuje direkcija ali jih predlagajo posamezni člani odbora, ki pa tukaj niso omenjene.

Vendar odbor ne sme razpravljati o zadevah, ki se tičejo enega izmed njegovih članov.

§ 53.

Rečni odbor sklepa polnoveljavno, če je s predsednikom vred navzočnih 5 članov.

Odbor sklepa z večino glasov; ob enakosti glasov pa je večina na oni strani, kjer je glas predsednikov. Vsi navzočni člani morajo glasovati.

Glasovanje je javno.

Če gre za uslužbenca, se v seji odbora ne sme sklepati o njegovi zadevi brez navzočnosti dotičnega načelnika.

Tedaj je načelnik referent brez pravice glasu.

Seje odbora sklicuje predsednik po potrebi.

Če je predsednik odsoten, sklicuje seje odbora pomočnik, odnosno po službi najstarejši član odbora.

Člani odbora se sklicujejo na seje pismeno.

Odbor ima pravico, zaradi pojasnila klicati tudi druge osebe, ki niso njegovi člani; vendar pa take osebe nimajo pravice glasu. O delu odbora se vodi zapisnik, v katerega se vpisujejo vsi odbojski sklepi. Istotako se v zapisnik vpisujejo ločena mnenja, in sicer tako, kakor jih oddajajo člani, ki so izrekli svoje posebno mnenje.

Zapisnik podpisujeta predsednik in poslovodja. Prepis zapisnika se pošilja ministrstvu za promet.

§ 54.

Rečni odbor je sodišče prve stopnje za vse neukazno osebje. Odločbam rečnega odbora kot sodišča je treba revizije ministrstva za promet, če bi se vložila pritožba.

VII. oddelek.

Direkcija pomorskega prometa.

§ 55.

Direkcija pomorskega prometa je v neposrednji zvezi z ministrstvom za promet, od katerega dobiva vse potrebne naredbe in vsa potrebna navodila za izvrševanje službe v mejah zakonov in predpisov.

Kot posebno oblastvo zastopa državo polnopravno v vseh zadevah svoje pristojnosti ter občuje neposredno z vsemi državnimi oblastvi in napravami kakor tudi s privatnimi osebami.

Direkcija pomorskega prometa ne more neposredno občevati z ministri in s poslaništvu v inozemstvu.

Sedež direkcije pomorskega prometa je v Splitu.

§ 56.

1.) Direkciji pomorskega prometa načeljuje direktor pomorskega prometa, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet.

Direktor mora imeti navtično akademsko izobrazbo in najmanj 12 ukaznih let pomorsko-brodarske službe.

2.) Direktorju pomaga izvrševati dolžnosti direktorjev pomočnik, ki se imenuje s kraljevim ukazom na predlog ministra za promet. Direktorjev pomočnik mora imeti fakultetno izobrazbo iz ekonomsko-pravnih ali tehničnih znanosti in najmanj 10 let ukazne službe v pomorskem prometu.

§ 57.

Za opravljanje vseh poslov so postavljeni pri direkciji ti-le oddelki:

- 1.) navtični oddelek;
- 2.) oddelek za vzdrževanje in grajenje;
- 3.) oddelek za grajenje ladij in strojno službo;
- 4.) finančno-ekonomski oddelek; in
- 5.) administrativno-komercialni oddelek.

Po potrebi in po odobritvi ministra za promet se ustanavlja pri vsakem oddelku potrebno število odsekov.

§ 58.

1.) Navtičnemu oddelku načeljuje načelnik, ki mora imeti navtično akademsko izobrazbo in 8 let ukazne službe v pomorskem prometu.

Drugim oddelkom načeljuje načelniki s strokovno fakultetno izobrazbo in najmanj 8 let ukazne službe v pomorskem prometu.

2.) Šefi odsekov morajo biti fakultetno strokovno izobražene osebe z najmanj 6 leti ukazne službe v pomorskem prometu. Če bi takih ne bilo, se smejo za izvrševalce dolžnosti imenovati tudi osebe z dovršeno srednjo strokovno šolo, ako imajo 10 let službe v pomorskem prometu.

Šefi odsekov ne smejo imeti višjega čina od inspektorjev.

3.) Potrebno ukazno in neukazno osebje v oddelkih in odsekih se določi vsako leto s proračunom in finančnim zakonom.

§ 59.

Načelnik administrativno-komercialnega oddelka zastopa direkcijo v vseh njenih sporih in pravnih poslih s privatnimi osebami in napravami.

§ 60.

Direkciji pomorskega prometa so podrejene luške kapetanije in podkapetanije s področjem, ki je določeno po veljavnih zakonih, uredbah in pravilnikih.

§ 61.

V posebno področje direkcije pomorskega prometa spadajo ti-le posli: Direkcija

1.) uporablja državne pogodbe in mednarodne konvencije v vseh zadevah pomorske in konzularne službe, kolikor spada to v območje pomorskega prometa;

2.) izreka administrativno kazen v prvi instanci zoper vse osebe pri direkciji in vse ukazno osebje pri luških kapetanijah in podkapetanijah, v drugi poslednji instanci pa zoper vse neukazno osebje izvan direkcije same;

3.) vodi službene liste in uradne knjige vsega pomorskega osebja ter skrbi za njega strokovno izučevanje, skrbi tudi za naobrazbo naraščaja v vseh strokah službe ter izdaja listine;

4.) vodi evidenco ladij dolge plovitve, velike obalne plovitve in jaht kakor tudi evidenco drugih ladij in plovnih objektov;

5.) nadzira izvrševanje navtičnih predpisov o ladjemerstvu, navigacijski opremi na ladjah in varnostni službi na morju, obalah in ladjah; nadalje skrbi za publikacijo vseh podatkov za varnost prometa;

6.) zbira in objavlja meteorološke podatke;

7.) upravlja semaforne postaje, svetiljke in druge varnostne signale, erarne zgradbe, ladje, vlačilnice, bagre in vobče vse tehnične priprave državne pomorske službe;

8.) vzdržuje vsa državna pristanišča s pripadnimi pripravami ter sodeluje pri grajenju luk in pristanišč;

9.) nadzira izvrševanje predpisov o strojni službi, brodarskih kotlih in strojnih instalacijah;

10.) nadzira grajenje ladij;

11.) izvršuje aktivno kontrolo nad uradnimi enotami o enotnem uporabljanju zakonov, uredb in drugih predpisov in naredb ministrstva za promet;

12.) izvršuje sanitetno službo po veljavnih zakonih in predpisih;

izvršuje naredbe o higieni na ladjah in v lukah, o profilaksi, desinfekciji, deratizaciji in reševanju ter izučuje in pripravlja osebje za to stroko;

preizkuša, ko se sprejema osebje, telesno sposobnost za pomorsko službo ter superarbitra osebje, onesposobljeno za pomorsko službo;

13.) predlaga otvarjanje, premeščanje in ukinitje svojih uradnih enot ter sistemizira in normira podrejeno osebje;

določa področje v podrejenih enotah;

14.) sprejema, povišuje, premešča in odpušča vse neukazno in pomožno osebje z ozirom na proračunsko stanje in na potrebo službe;

predlaga imenovanje, poviševanje, upokojanje, premeščanje in odpuščanje stalnih in začasnih uradnikov;

15.) dovoljuje dopuste ukaznim uradnikom do 10 dni, vsemu drugemu osebju pa do 15 dni;

16.) daje nagrade osebju, če prepreči škodo ali če se odlikuje ob ladjelomu, viharju, požaru in podobnih prilikah;

17.) daje dekrete vsem svojim neukaznim uslužbencem;

18.) sodeluje z ministrstvom za socialno politiko pri izdajanju predpisov, ki naj veljajo tudi za to direkcijo, ter skrbi za njih izvrševanje;

19.) upravlja fondse za podpiranje in zavarovanje mornarjev in njih rodbin;

20.) vzdržuje red in organizacijo dela na obalah in na morju po veljavnih predpisih;

21.) upravlja obale in morje po veljavnih zakonih, uredbah in predpisih;

22.) sodeluje pri zadevah javnega in privatnega pomorskega prava in pomorskega zavarovanja;

23.) izvršuje predpise o plovstveni politiki, tarifah, plovstvenih redih in klasifikaciji ladij ter nadzira izvrševanje teh predpisov pri tretjih osebah;

24.) upravlja državna skladišča in nadzira skladiško službo v vseh skladiščih, ki služijo javnemu prometu;

25.) vodi statistiko pomorskega prometa in pomorske trgovine;

26.) izvršuje ribarsko policijo po veljavnih zakonih s predpisi o pomorskem ribarstvu vred ter skrbi za njih izvrševanje;

27.) sestavlja proračune o dohodkih, rednih in izrednih izdatkih in o investicijah za svoje območje;

vodi evidenco o dovoljenih kreditih ter razpolaga z njimi v okviru te uredbe, finančnega zakona in zakona o državnem računovodstvu;

polaga račune o vseh kreditih, ki so ji dani na razpolago, ter sestavlja zaključne račune o porabi dovoljenih kreditov;

28.) odkupuje nepremičnine za potrebe direkcije v zmislu zakonov in prejetih pooblastil;

29.) dovoljuje odpis računskih manjkov kakor tudi terjatev, ki se ne dajo izterjat, istotako odpis izgubljenega, obrabljene in uničenega materiala in inventarnih predmetov po zakonu o državnem računovodstvu;

30.) dovoljuje izdatke za vse zgradbe in nabave v mejah zakona o državnem računovodstvu;

31.) pripravlja podatke za letno potrebo materiala za vzdrževanje priprav in ladij, potrošnega materiala in inventarja;

32.) odobruje zakupne, najemne in druge pogodbe do 1000 dinarjev na leto;

33.) pripravlja in vroča ministru za promet statistične podatke o vseh strokah svoje uprave.

34.) Naposled opravlja direkcija pomorskega prometa vse one pose, ki jih prenaša nanjo ministrstvo za promet iz svojega področja.

Pomorski odbor.

§ 62.

Pri direkciji pomorskega prometa je postavljen pomorski odbor z analogno ustavo in analognimi funkcijami rečnega odbora.

VIII. oddelek.

Prehodna določila.

§ 63.

Direktorji, pomočniki direktorjev, načelniki oddelkov in šefi odsekov pri ministrstvu za promet, pri generalni direkciji in vseh drugih direkcijah ostanejo, najsi nimajo šolske kvalifikacije, predpisane po tej uredbi, začasno še nadalje na svojih službenih mestih.

Prevesti se morajo na one nove plače, ki se določijo pozneje z uredbo ali zakonom o plačah in prejemkih državnih uradnikov in uslužbencev.

§ 64.

Samo še v 5 letih od dne, ko stopi ta uredba v veljavo, se smejo imenovati za šefe odsekov oni inspektorji, ki so že v službi, ko stopi ta uredba v veljavo, ako imajo dvakrat večje število let ukazne strokovne službe, nego je določeno s to uredbo za šefe odsekov s fakultetno izobrazbo.

§ 65.

Uradnikom prometne stroke v pridruženih krajinah se štejejo v leta ukazne službe za dobičanje službenih mest po tej uredbi vsa ona leta, ki so jih prebili v službi bivše avstro-ogrskje monarhije in bivše kraljevine Črne gore. Ta leta pa se jim štejejo v leta ukazne službe samo, če so bili na dotična mesta imenovani s kronskimi, banškimi, ministrskimi ali njim enakimi dekreti in ako se ta mesta po službi in stališu strinjajo s službo in stališem ukaznih uradnikov kraljevine Srbije.

Vendar se s to uredbo nikakor ne kratijo pridobljene materialne pravice, katerih se dotika ta član.

§ 66.

Minister za promet se pooblašča, da predpiše potrebne pravilnike in potrebna navodila za izvrševanje te uredbe.

§ 67.

Ta uredba stopi v veljavo, ko jo kralj podpiše, obvezno moč pa dobi, ko se razglasi.

§ 68.

S to uredbo se nadomešča uredba o ustroju ministrstva za promet z dne 25. februarja 1919.*; ko pa stopi v veljavo, nehajo veljati tudi vsa dotična določila, ki se nanašajo na organizacijo službe in pravice pristojnosti po zakonu o ustroju direkcije srbskih državnih železnic z dne 31. marca 1892. z izpremembami in dopolnitvami z dne 5. januarja 1899. in z dne 16. maja 1910., istotako vsi drugi zakoni in predpisi za organizacijo železniške službe, ki so veljali v bivši avstro-ogrski monarhiji in v kraljevini Črni gori.

§ 69.

Našemu ministru za promet naročamo, naj razglasi to uredbo ter skrbi za njeno izvrševanje.

V Beogradu, dne 21. maja 1921.

Minister za promet: **Aleksander s. r.**
dr. V. Janković s. r.

* Uradni list pod št. 1 iz leta 1920.